

WikiLeaks đáng khen hay đáng phớt

Tác Giả: Đinh Tá Thác

Thứ Bảy, 08 Tháng 1 Năm 2011 05:31

WikiLeaks đã làm sôi động cuộc thảo luận về tự do thông tin ngay tại những nơi vốn từng là có tự do thông tin mà cao nhất.

Julian Assange Press Conference Foto

Julian Assange, người chỉ trích WikiLeaks, giờ cao trang chính nhất báo The Guardian loan chuyển WikiLeaks phải bị nhúng tẩu li u bí mật cháng lái chián tranh ở Afghanistan. Assange đang trác bác ở nhá i tiáng cáa Don McCullin cháp chân dung người lính Mỹ trong chián tranh Việt nam ở cuộc họp báo ngày 26 tháng 7, 2010, tại The Front Line Club, Luân Đôn, Anh. (Nguồn: Getty Images)

Năm 1971, cuộc đấu lác giữa nhà cầm quyền Hoa Kỳ và giới truyền thông trong vụ tiết lộ tài liệu mật Bộ Quốc Phòng đã khiến cấp cán tái phán quyết cáa Tòa Cao Pháp Viện, với phần thắng về phía truyền thông.

Số với bộ n ngàn trang tài liệu (Pentagon Papers) do Daniel Ellsberg tung ra tr&# c kia, nh&# ng tài liệu trong tay Julian Assange ngày nay là con số kh&# ng l&# , và khác với tr&# c kia, nhân viên công l&# c không th&# ngăn ch&# n đ&# c vì c phát tán, cho dù “th&# ph&# m” b&# b&# t giam tr&# c khi “đ&# c” qu&# n thúc t&# i m&# t dinh th&# sang tr&# ng bên Anh, sau khi n&# p g&# n 400 ngàn tỉ n th&# chân.

Có th&# nói WikiLeaks là ti&# ng chuông báo th&# c cho m&# t th&# i đ&# i m&# i c&# a lãnh v&# c truy&# n thông. Nh&# ng chuông báo th&# c th&# ng g&# p ph&# n &# ng trái ng&# c. Ng&# i mu&# n th&# c m&# ng r&# bi&# t &# n, ng&# i mu&# n ng&# b&# c b&# i c&# n nh&# n. Sau đây là thí dụ đi&# n hình:

Nh&# WikiLeaks trong đ&# t ti&# t l&# m&# i nh&# t, d&# lu&# n bi&# t đ&# c Hoa K&# đã th&# a thu&# n v&# i T&# ng Th&# ng Yemen, đ&# Hoa K&# b&# bom gi&# t b&# n kh&# ng b&# đ&# t căn c&# t&# i đây, r&# i Yemen nh&# n đó là thành tích c&# a mình.

Cùng m&# t số v&# c này đã đ&# c phê phán trái ng&# c gi&# a hai nhà báo trên hai t&# báo hàng đ&# u c&# a M&# :

Trên báo Washington Post ngày 3 tháng 12, trong bài Throw the WikiBook at Them, nhà báo Charles Krauthammer cho r&# ng WikiLeaks làm l&# bí m&# t &# Yemen khi&# n Hoa K&# g&# p khó khăn trong v&# c đánh phá al-Qaeda t&# i đây đ&# tiêu đi&# t m&# t k&# thù mà theo CIA, đe đ&# a nhi&# u nh&# t cho an ninh Hoa K&# . Ông viết: WikiLeaks tung tài liệu lên m&# ng là phá ho&# i....Franklin Roosevelt đã đem b&# n phá ho&# i ra tòa án quân sự và x&# t&# . Assange đã gây thi&# t h&# i cho Hoa K&# h&# n c&# sáu ng&# i Đ&# c c&# ng l&# i. Đ&# a bí m&# t c&# a Hoa K&# lên Internet, m&# t ph&# ng ti&# n ph&# bi&# n toàn c&# u m&# i m&# trong l&# ch số nhân lo&# i, c&# n ph&# i tái quan ni&# m v&# c phá ho&# i và gián đi&# p – và lu&# t pháp đ&# phòng ng&# a. B&# T&# Pháp &# đâu?

Cũng đ&# n c&# ti&# t l&# bí m&# t &# Yemen, qua bài Julian Assange: Neocon Tool? trên New York Times ngày 7 tháng 12, nhà báo Robert Wright viết: Tôi nghĩ WikiLeaks đang làm v&# c theo thiên ch&# c. Tôi th&# y có số h&# p lý v&# m&# t chi&# n thu&# t trong v&# đ&# i trá này, nh&# ng tôi không th&# y h&# theo đúng cái quy&# n căn b&# n c&# a ng&# i dân m&# t n&# c dân ch&# là đ&# c bi&# t ti&# n thu&# c&# a mình chỉ dùng vào v&# c gi&# t ng&# i – nh&# t là khi nh&# ng ng&# i đó số ng &# nh&# ng n&# c không tuyên chi&# n v&# i mình. Vì th&# , n&# u chúng ta xét t&# i cái nghi&# p c&# a Julian Assange thì tôi đ&# t v&# c làm c&# a anh vào phía tích c&# c.

Nhà báo đánh giá trái ng&# c nhau v&# v&# c làm c&# a WikiLeaks, nh&# ng gi&# i làm chính tr&# Hoa K&# ,

cä Dân Chä, Cäng Hòa và đäc läp đäu có cái nhìn giäng nhau: Bà Sarah Palin (Cäng Hòa) muän săn Julian Assange nhä săn al-Qaeda; Täng Thäng Obama (Dân Chä) tuyên bäi viäc làm cäa WikiLeaks là đáng tiäc và vô trách nhiäm; Nghä sĩ Dianne Feinstein (Dân Chä) nói räng viäc làm cäa Assange vi phäm Espionage Act (Luät Gián điäp) đäc làm ra vào thäi Đä Nhät Thä Chiän đä träng phät nhäng cá nhân làm gián điäp trong thäi chiän; Nghä sĩ Joseph Lieberman (đäc läp) chä träng truy täc nhäng täbáo đäng tài liäu do WikiLeaks tiät lä.

Träc hät, nói vä thái đäc cäa nhà báo: So sánh viäc làm cäa Julian Assange ngày nay väi kä hoäch phá hoäi cäa nhóm khäng bä 6 ngä i đäc c täu ngäm Đäc cho đä bä lên Long Island, New York, sáng säm 13 tháng 6, 1942, là quá gò ép và cäng điäu.

Mä đäu bài bình luän Don't Charge WikiLeaks ngày 12 tháng 12, 2010, báo Washington Post viät: “Ngä i sáng läp WikiLeaks Julian Assange đã vô trách nhiäm phä biän cängàn tài liäu nhäy cäm liên hä täi an ninh quäc gia, kä cä mät sä mà giäi chäc bä Quäc Phòng nói là có thä nguy häi cho nhäng ngä i Afghanistan đã cäng tác väi nä läc cäa Hoa Kä. Nhäng điäu này không có nghĩa là ông ta đã phäm täi”.

Ít nhät, Washington Post cũng nói đäc là Assange không hä phäm täi. Nhäng có lä báo này không nên nói WikiLeaks vô trách nhiäm. Bäi vì, hän 39 năm träc, Washington Post đã cùng väi New York Times đäng tài liäu mät bä Quäc Phòng do Daniel Ellsberg tiät lä. Năm 1971 Mä đäng tham chiän ä Viät Nam, giäng nhä ngày nay Mä đánh nhau ä Afghanistan. Ngoài ra, näu ngày nay Assange vô trách nhiäm và đáng bä truy tä, thì Bob Woodward, ngä i đã tiät lä tin mät cäa FBI trên Washington Post vä vä Watergate khäi đäu tä 1972, cũng đáng bä truy tä.

Còn nhäng ngä i có quyän, dù Dân Chä, Cäng Hòa hay đäc läp, dù hành pháp hay läp pháp, và mäc đäu là đäi diän dân mät näc dân chä, hä đäu có chung khuynh häng là giäu dân đä có läi cho mình. Nghä sĩ Lieberman nói chäc Assange phäm Espionage Act, và ông đòi điäu tra cä New York Times đã đäng tài liäu mät, vì có täi là “công dân xäu”. Näu phän phui bí mät cäa ngä i cäm quyän là công dân xäu, väy ngä i cäm quyän nói đäi dân có phäi là ngä i cäm quyän xäu? Phäi chäng cän träng phät công dân xäu đä bäo vä ngä i cäm quyän xäu?

M t ng i bi u tình ng h Julian Assange đã đeo m t n có hình Assange b b t m ng b i lá c M

tr c tòa Đ i s Th y Đ i n Luân Đôn ngày 13 tháng 12 năm 2010

Ngoài Ngh Sĩ Lieberman, bà Ngh Feinstein, Ch T ch y Ban Tình Báo Th ng Vi n, gi ng nh B Tr ng T Pháp Hoa K Eric Holder, đ u mu n truy t Julian Assange v t i gián đi p theo Espionage Act. Đây là đ o lu t Qu c H i đã thông qua ngày 15 tháng Sáu 1917 th i Đ Nh t Th Chi n, quy đ nh tr ng ph t 10 ngàn đô la và 20 năm tù nh ng ai vi ph m m t s t i, trong đó có t i “ti t l thông tin liên h t i an ninh qu c phòng”. Ch trong vòng vài tháng sau khi lu t này ban hành, kho ng 900 ng i, trong s có nhi u nhân v t n i ti ng đã b b t b tù. R i năm sau, 1918, thêm b lu t khác ra đ i là Sedition Act (Lu t ch ng n i lo n) tr ng ph t nh ng ai ch trích chính quy n ho c Hi n Pháp. (N i dung lu t này có v gi ng v i đ i u 88 trong hình lu t Vi t Nam hi n nay). Hai b lu t này đã b tù kho ng 1500 ng i, và đ l i nhi u tai ti ng. Ngày nay mà còn dùng Espionage Act đ tr ng ph t Assange là Hoa K đi th t l i g n m t th k . Th t đáng x u h .

Có l cũng c m th y vi c dùng Espionage Act đ đ i phó Assange là quá l c h u, c hai vi n Qu c H i M đã đ xu t đ lu t m i, tu chính Espionage Act of 1917, đ c g i là “Shield Bill” (lu t che ch), đ trừ tr ng ph t nh ng ai c ý ph bi n b ng m i cách nh ng gì ph ng hai t i s an toàn hay quy n l i c a Hoa K , b t c thông tin m t nào liên h t i ho t đ ng tình báo nhân s c a Hoa K .

Theo Geoffrey R. Stone, giáo s lu t t i Đ i h c Chicago và ch t ch Ban qu n tr c a American Constitution Society, vi t trong bài bình lu n A Clear Danger to Free Speech trên New York Times ngày 3 tháng 1, 2011, đ lu t này, n u tr thành lu t, tuy có th h p hi n đ i v i nhân viên công quy n ti t l tài li u m t cho nh ng ng i không đ c phép bi t, n u ph t nh ng ng i ph bi n hay l u hành nh ng tài li u m t đã b ti t l là ph m vào Tu chính Th nh t (T Do Ngôn Lu n) c a Hi n Pháp Hoa K .

Hi n nay ch có Assange b sẵn đ u i, còn các báo l n cùng đ ng tài li u c a WikiLeaks là New York Times v i ba báo khác là The Guardian c a Anh, El Pais Tây Ban Nha và Der Spiegel Đ c, không h b làm khó, không ph i vì các báo này có th l c l n, mà vì đ ng t i h , là đ ng t i t do ngôn lu n. Nh ng tách r i Assange đ tr ng ph t ki u s t sẵn m i trong r ng hoang cũng không ph i đ , gi n đ là “đ ng lo i” c a Assange không ph i là thú r ng ch gi ng m t nhìn khi m t trong b n b xé th t. H n n a, v m t pháp lu t, truy t Assange theo Espionage Act cũng khó. Anh ta không làm gián đi p, không ăn c p tài li u m t (tài li u chính

vẫn còn trong tay số hũu chủ), anh cũng không vẫn chuyển n đß ăn cßp.

Vß phßn chính quyßn Thßy Đßn, không hißu có chßu áp lßc nào tß phßa Mß không, nhßng vißc vßi vàng ra lßnh truy nß, bß truy nß rßi lßi tái truy nß Assange vß tßi “hißp dßm” trong khi “nßn nhßn” đßng tình và không mußn truy tß, khißn đß lußn cßm thßy Thßy Đßn, nßc đß bß nhißu công cßa giúp Vißt Nam đßi phó vßi tß đßan xß hßi, có vß đi vào đßng mòn in vßt chân công an Vißt Cßng trong vß Cù Huy Hà Vũ.

Cách đßi xß tißn hßu bßt nhßt cßa Thßy Đßn đßi vßi Assange đß gây chia rß trong đß lußn.

Phe bßnh cho rßng Assange là nßn nhßn cßa mßt âßm mßu hß nhßc anh mà hai cô là đßng lßa; mßt mßu kß có Hoa Kß đßng sau đß trß đßa vißc anh tung lên mßng hàng trăm ngàn văn kißn mßt. Lßp lußn này đßa trên các sß kißn sau:

- Assange bß tß cáo đßng lúc anh đßng đßu vßi chính quyßn Hoa Kß, mßt sß trùng hßp khó tin là “ngßu nhißn”.
- Bißn lý cußc Thßy Đßn lúc đßu đß bác bß vißc tß cáo Assange vß tßi hißp dßm, rßi lßi tß cáo, sau khi có sß can thißp cßa mßt lußt sß danh tißng, đßng thßi cũng là khuôn mßt quen thußc trong chính gißi.
- Thßy Đßn sau khi lßy lßi khai cßa Assange, đß đßng ý đß anh sang Anh, rßi lßi làm thß tßc yêu cßu đßn đß tß Anh.
- Bàn tßng trình mßt 68 trang cßa cßnh sát Thßy Đßn vß nßi vß đß đßc rß cho báo chí bißt đß bßu xßu Assange, và cß chßng tß vßi đß lußn vißc truy tß anh là đßng lußt.

Phßa chßng cho rßng Assange có phßm tßi, và anh bß truy tß là có cß sß. Theo bßn tßng trình chi tißt đß cß báo Guardian cßa Anh tung ra ngày 18 thßng 12, và báo New York Times thußt lßi ngày hôm sau, Assange đß phßm tßi hißp dßm mßc đß nhß nhßt theo lußt Thßy Đßn, mà “nßn

nhân” là hai cô trong hai vứ khác nhau:

- Cô A. thuức lứa tuứi 30, hoứt đứng cho cánh tứ (cứp tiứn), là ngứ i đón Assange khi anh đứn Stockholm tứ London ngày 11 tháng 8 đứ điứn tứ Hứi Dân chứ Xã hứi Thiên chúa giáo (Association of Christian Social Democrats) vào ngày 14 tháng 8. Anh đức xứp đứt tứi nhà cô, đi đứn chứ khách đứng ý “thân mứt”. Cô muứn có condom, tuy anh không muứn, nó vứn đức dùng. Nhứng theo lứi khai cứa cô, có mứt lúc, anh “làm cái gì đó”, khiứn condom bứ rách. Anh vứn tiứp tức, khiứn cô không yên lòng. Cô không muứn anh ứ nhà mình nứa. Anh ra đi, ít hôm sau trứ lứi, cứ sát vào ngứ i cô trong khi anh ứ truứng, là lý do đứ bứ truy tứ vứ tứi “xâm xứtính dức” (xâm dức – sexual molestation).

- Cô W. 25 tuứi, làm bán thứi gian cho viứn bứo tàng Stockholm, hứu thuứn mứnh mứ WikiLeaks. Chính cô tìm cách tứi gứn Assange, cuứi cùng tứ trứ tiứn vé xe lứa giá 16 đô la mứi anh vứ nhà, cách Stockholm 30 đứm. Buứi tứi hai ngứ i làm tình có condom. Sáng sau, cô tứnh thức khi bứ xâm nhứp, không có condom. Cứi nhứ trái ý muứn cứa cô, và đây là lý do truy tứ anh tứi “hiứp dâm – bức nhứ nhứt”. Tuy vứy, cô vứn mua vé xe lứa cho anh trứ vứ.

Tóm lứi, đứu đứu chứ vì chuyứn condom. Có thứ, đứi vứi Assange, truyứn thông cũng nhứ sex, anh chứ ứa tiứp cứn vứi sứ thứt, nhứ các đứn vứn mứt. Làm tình mà đeo condom, khác gì đức các bứn tin chính thức trên báo lứ phứi.

Nhứ đã trình bứy, lúc đứu, sau khi lứy lứi khai cứa Assange, biứn lý Thứy Đứn thứy không phứi là chuyứn lứn, đã đứ anh ra đi, và muứn đứp nứi vứ. Nhứng khi có ông luứt sứ cứ lứn Claes Borgstrom nhứy vào đứi điứn cho các cô, nứi vứ bứng thành lứn. Ông là phát ngôn viên vứ các vứn đứ bình đứng phái tính cho Đứng Xã Hứi Dân Chứ, nhóm đứi lứp chính tứi Quức Hứi Thứy Đứn. Ông đã yêu cứu lứp lứi nhứ truy nã Assange, và Chánh Biứn Lý là bà Marianne Ny đã đứng ý lứt ngứ cứ quyứt đứnh cứa cứp đứi.

*Chánh B n Lý Th y Đ n Marianne Ny ph nh n s liên h g a vì c đi u tra
Julian Assange v t i h p d m và nh ng sinh ho t c a WikiLeaks*

Hoa K không th ch i chuy n sex nh Th y Đ n. Tin cho bi t, B T Pháp Hoa K đang c ghép Assange vào t i “đ ng l o” v i ng i đã ti t l tin m t, là anh binh nh chuyên viên phân tích tin h c Bradley Manning m i 22 tu i. Anh này đã b b t, s ph i ra tòa án quân s M ; n u b k t án có t i, có th t tù t i 52 năm.

T i sao Th y Đ n đã tung ch ng sex, r i đ c Anh ti p tay, mà Hoa K v n còn c n “ra oai”? M c đ u trong nh ng năm g n đây, Hoa K đã dùng nhi u lu t l , k c Computer Fraud and Abuse Act năm 1986 đ truy t các v ti t l và ch ng tin t c, tuy ch a v nào thành công. Nh ng trong v WikiLeaks, B T Pháp b áp l c m nh t m i phía ph i làm cái gì đó đ “răn đe”, n u không, m i bí m t đ u b tung h t trên m ng. Lúc đó, không ph i riêng nhà vua, mà c hoàng h u, hoàng gia, cùng văn võ bá quan đ u tr n tru ng t ng ng ng tr c m t th gi i, vì c cai tr th t khó khăn.

Truy t Julian Assange v t i đ ng l o v i Bradley Manning, n u đ b ng ch ng, có đi m thu n ti n là không ph i đ ng đ n các báo nh New York Times, đã cùng đ ng tin nh WikiLeaks.

Nói đ n “răn đe”, ch a bi t ai đã răn đe ai. Ngày x a, ch có nh ng tay anh hùng h o hán, đánh đồng d p b c nh vào ch không ng i, m i có kh năng khu y đ ng m t vùng. Bây gi , m t cá nhân nh Assange, b ng ch c khu y đ ng c th gi i. Chính anh đã có kh năng răn đe toàn c u, không lo i tr Hoa K. Tr c đ đ a c a WikiLeaks, thay vì tìm cách bu c t i Assange, các n c nên th c t nh, s m thay đ i cùng v i đà ti n c a k thu t thông tin, đ i m i hoàn toàn thói quen cũ. Th gi i ngày nay, vì c b ng bít s th t không còn d dàng nh x a. V y t t nh t, hãy đ m i ng i bi t s th t đ n m c t i đ a; đó cũng là m t quy n căn b n c a dân.

T t nhiên, n i nào, th i nào cũng có nh ng s th t liên h tr c ti p t i an ninh qu c gia c n ph i gi k n. Tuy v y, chính quy n không đ c l m đ ng quy n h n c a mình, x p lo i b a b i nh ng tin không đáng m t thành tin m t đ che m t ng i dân, nhi u khi v nh ng l m l i c a mình. Ch nh ng tin th c s nguy h i cho an ninh qu c gia và an toàn c a ng i dân, m i đ c coi là tin m t. Trong tr ng h p này, vì c b o m t là trách nhi m c a chính quy n, không ph i là nhi m v c a gi i truy n thông t nhân. M t khi tin m t h tr ng b ti t l , k có t i đáng b truy t không ph i là ng i loan tin.